

Forårspakken er endnu en forpasset oplagt chance ^{Pol 2/3 - c}

SKATTEREFORM
PREBEN WILHJELM
LIC.JUR.

DEN igangværende finanskriser, som allerede har udviklet sig til en global økonomisk krise, den værste siden 1930'erne, startede i USA såvel som i Danmark og en lang række andre lande, fortrinsvis i den vestlige verden, i byggesektoren. Boligboblen kaldte man den.

Markedsmekanismens fortjenester ufortalt - og de er mange - så viste den igen sin bagside: at kriser er selvforstærkende. De nye østeuropæiske EU-medlemslande er allerede på fallittens rand.

Jeg holder aldrig op med at undres over, at man forlader sig på en økonomisk styringsmekanisme, som gang på gang demonstrerer sin grundlæggende ustabilitet, den selvforstærkende effekt og global økonomisk krise som det uundgåelige resultat. At man ikke gør alvorlige forsøg på at kombinere det markedøkonomiske anarkis utvivl-

somme dynamiske effekt med effektiv damage control.

MEN TILBAGE til boligboblen. Der er næppe andre end Henrik Sass Larsen, som ikke forstår, at det har konsekvenser for alle andre og for samfundet som helhed, når hans ejerbolig - sammen med hundredtusinder af andre - stiger 1 million i 'værdi', uden at der er skygge af produktion bag, og uden at samfundet inddrager en øre af værdistigningen.

Det er sket igen og igen. I de seneste otte år før ejendomspriserne i 2008 begyndte at vige, steg 'værdien' af fast ejendom her i landet med 1.000.000.000.000 kroner, ét tusind milliarder kroner! For en konkret boligejer er det fuldstændig ligegyldigt. Boligen er ikke blevet bedre at bo i, og skal hun flytte, er den nye blevet lige så meget dyrere.

Men i sidste ende udløser det en købekraft, som der ikke er mindste produktionsmæssig dækning for. Det sker

i et vist omfang løbende ved belåning af friværdien, men ellers først til gunst for arvingerne. I begge tilfælde medførende et forbrug, som der ikke ligger nogen produktion bag.

Dog ikke for alle ét tusind milliarder. For samtidig bliver de nye boligejere tvunget til at betale de vildt stigende priser og derfor begrænse deres forbrug af andre ting. I det mindste for en tid. Det er den mekanisme, som med rette er blevet kaldt det største generationstyveri nogensinde. Begge effekter er helt uantagelige.

VIL MAN fastholde markedsmekanismen som samfundets vigtigste økonomiske styringsredskab, er prisstigninger på fast ejendom uundgåelig. Dels fordi der af naturlige grunde er et begrænset, fast udbud af jord, dels fordi bygningernes omslagstid er langt længere end omslagstiden for noget andet forbrugsgode.

Det mindste, man kunne gøre, var dog at inddrage en rimelig del af den

samfundsskabte værdistigning til samfundet. Ikke løbende, hvilket ville tvinge mange, især ældre, boligejere fra hus og hjem, men først i takt med at værdistigningen realiseres til andet forbrug. Logisk set burde beskattningen være højere end for arbejdsindkomster. Skal vi være meget tilbageholdende kunne vi sige: i hvert fald ikke lavere.

NÅR FØRST værdistigningerne er sket, er det selvfølgelig umuligt at inddrage dem. Bagefter kan vi ærgre os over, at vi ikke i tide sørgede for, at det skete med de hundreder af milliarder, som fast ejendom steg med i de sidste årtier af forrige århundrede.

I dag kan vi ærgre os over, at det ikke blev gjort, så det havde omfattet de ét tusind milliarder, der blev strøet ud i perioden 1999-2007.

Men sket er sket. Og det må konstateres, at en fornuftig beskatning af de arbejds- og produktionsfri værdigevinster ikke lader sig indføre på noget tidspunkt, hvor gevinsterne stadig stiger.

Derfor var chancen der lige netop nu i forbindelse med skattereformen! Fordi priserne er faldet i det sidste par år og ser ud til at falde nogen tid endnu. Så ingen vil blive umiddelbart berørt.

Det fungerer glimrende i Sverige og til dels i USA. Der vil selvsagt heller ikke blive noget provenu til samfundet lige med det første. Man kunne endda overveje kun at beskatte den del af værdien, som overstiger topværdien i 2007. Set i det lys er det kun godt, at de middelmådige justeringer, som regeringen og DF kalder en 'skattereform', kun binder VKO, mens det står frit for hele oppositionen at gennemføre noget, der batter.

KUNNE DET tænkes, at Helle Thorning ville vende tilbage til det synspunkt, hun og hendes 'fornyere'-kammerater gav udtryk for, indtil kort før hun blev partiformand, nemlig at »det skal være slut med, at man (ubeskattet) kan tjene hele og halve millioner blot på at eje en bolig i nogle få år?«.